

ASKANIO ČELESTINI

OBRAĆANJE NACIJI

Režija: BOJAN ĐORĐEV

Askanio Čelestini (Ascanio Celestini)
OBRAĆANJE NACIJI (Discorsi alla nazione)

Prevod sa italijanskog: Julijana Vučo

Režija: **Bojan Đorđev**

Dramaturgija: Mina Milošević

Scenografija: Siniša Ilić

Kostimografija: Maja Mirković

Muzika: Marija Balubdžić

Scenski govor: Dijana Marojević

Scenski pokret: Čarni Đerić

Organizatori: Jelena Fatić, Boško Radonjić

PODELA:

OSOBA BEZ KIŠOBRANA:

Jovana Gavrilović

UZNEMIRENI / MC:

Gordan Kičić

TONI MAFIJAŠ:

Branislav Zeremski

TONI KORUMPIRANI:

Aleksandar Srećković

MOMAK SA PIŠTOLJEM:

Dejan Dedić

NASTAVNICA ČEKANJA U REDU:

Katarina Žutić

OSOBA SA KIŠOBRANOM:

Gorica Popović

MOMAK SA EKSEROM:

Ivan Jevtović

JEDNA LEPA DEVOJKA SA AŠOVOM:

Miona Marković

INDIGO:

Ivan Mihailović

Saradnici Siniše Ilića na scenografiji:
Atelje Mini Bees

Saradnica Maje Mirković na kostimu:
Višnja Žilić

Modelarski i krojački radovi, uz izradu specijalnih delova kostima i završnu obradu materijala: Vesa Karanović

Obučarski radovi: Zoran i Marina Kosanović

Asistentura: Višnja Žilić

Inspicijentkinja: Milica Dedić

Suflerka: Anka Milić

Dizajn svetla: Igor Milenković

Dizajn zvuka: Dragan Stevanović Bagzi

Šminka: Dubravka Bušatlija

Fotograf: Boško Đorđević

Pozorište Atelje 212
Scena Mira Trailović
Sezona 2022/23.
Premijera: 19. 5. 2023.

Reč dramaturškinje

Bila jednom jedna zemlja...

Govoreći o jednoj basnolikoj zemlji, *Maloj zemlji*, na fiktivnoj granici Italije i Patkovgrada, Askanio Čelestini pripoveda o savremenoj političkoj situaciji u Evropi i svetu. Korišćenje ujedno „*guslarske*“ i brehtovske tehnike epskog pripovedanja kroz italijansku izvođačku formu narativnog pozorišta (*teatro di narrazione*), u kojoj je pripovedač (*narratore*¹) jedini izvođač, omogućilo je Čelestiniju da savremenu stvarnost prikaže kao mit i da istovremeno istakne njen apsurd. Odjednom osobe iz gradskog prevoza, sa ulice, iz supermarketa, iz pekare, sa televizije, iz administracije, iz škole postaju groteskna mitska čudovišta našeg vremena, koja sprovode svakodnevna mala zla. Ta mala zla, združena, za rezultat imaju društvenu katastrofu. Zahvaljujući ovom okviru modernog mita, imamo priliku da naše društvo sagledamo kritički. Da li je to slika nas u ogledalu? Da li je to uznemireni krik jednog umetnika nad duhom svog vremena ili katastrofični scenario čoveka sa anksioznošću?

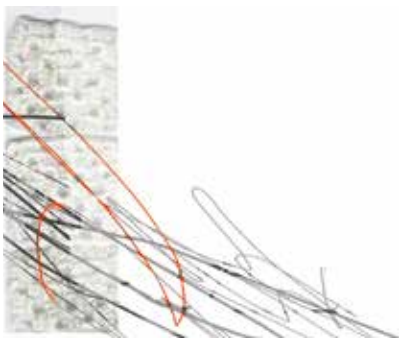
Askanio Čelestini sasvim sigurno govori u ime radničke klase i za radničku klasu, nadovezujući se i pozorišno na komediju del arte – pučki žanr kroz koji se vekovima u Italiji pričaju priče u kojima sluge nadmudruju pohlepne gospodare. Ipak, Čelestinijevi radnici i sami su iskvareni i skloni nasilju. On pravi sopstvenu varijaciju klasne hijerarhije i piramidalne društvene strukture u kojoj su na vrhu Osobe sa kišobranom, gospodari i vlasnici, jedini koji imaju zaklon od kiše, koja u Maloj zemlji neprestano pada, ali i puške, u ratu koji neprestano traje. Čini se da oni i političari, Mafijaši i Korumpirani, nikada neće prestati da eksploatišu narod. Narod, odnosno radnička klasa, pokušava da preživi kako zna – ispoljavajući agresiju ka drugima, ka sebi, ili pak, radeći do smrti od umora. U međuvremenu umetnici i filozofi, umni radnici – Osobe bez kišobrana, samo zabrinuto sa distance posmatraju politička dešavanja, uz defetistički i ciničan stav.

---

¹ *Narratore* (ital.) – kovanica nastala spajanjem *narratore* (narator, ital.) i *attore* (glumac, ital.)

Ova predstava sačinjena je od odabranih i adaptiranih monologa iz zbirke *Obraćanje naciji*² Askanija Čelestinija. Monološka forma pokazuje se kao dramska forma koja izrazito odgovara našem vremenu, u kome smo zatrpani kakofonijom statusa na Fejsbuku, političkih propaganda, jednostranih novinskih članaka, TikTok i Instagram videa sa ispovestima, savetima, moralnim smatranjima, reklamama... U ovoj predstavi građani Male zemlje obraćaću se naciji individualno, otvoreno će govoriti o svojoj društvenoj ulozi i na trenutak možda i pokušati da iz nje iskorače, ali neće proći mnogo vremena dok se ne vrate kolektivu i horskim deonicama, jer: „Ko je izvan hora, taj je izvan sveta.“³

Mina Milošević

² *Obraćanje naciji* (*Discours à la nation*, Noir blanc, 2014) francuski je naslov zbirke monologa i komada koji je praižvedbu imao 2013. na festivalu u Liježu (Belgija). Italijanski naslov je *Hodam u koloni* (*Io cammino in fila indiana*, Einaudi, 2012).

³ Iz monologa *Indigo* u *Obraćanje naciji*, Askanio Čelestini.

Askanio Čelestini

Drugarice i drugovi

(odlomak iz zbirke *Obraćanje naciji*)

prevod: Julijana Vučo

Da je predsednik vlade bio Antonio Gramši
sastavio bi sasvim drugačiji tim u vladi.

Pozvao bi radnika zaposlenog na određeno vreme
i postavio bi ga za ministra rada.

Gramši bi uzeo nekog pesnika i izabrao bi ga za ministra kulture.
ne nekog uticajnog profesora univerziteta, već pesnika!

Pozvao bi seljaka koji troši 7 centi da proizvede kilo šargarepe
jer mu grosita plaća polovinu od te sume a prodaje za 30 puta višu cenu.
Gramši bi pozvao tog poniženog seljaka
i tražio bi od njega da bude ministar poljoprivrede.
Možete li da zamislite tog seljaka umesto nekog ministarskog funkcionera?
Gramši bi tako uradio!

Pokušajte da zamislite nekog pacifistu,
kardiohirurga koji umesto da zarađuje milione u švajcarskim klinikama
operiše decu u Africi,
pomislite kako bi bilo kad bi taj pacifista postao ministar odbrane
umesto sedamdesetogodišnjeg generala.
I kako uopšte možete da prihvatite da general bude ministar odbrane?
To je kao kad bi piroman bio komandant vatrogasne brigade.

Gramši bi pozvao bilo koga ko je video svog brata ili svoje dete kako izlazi iz kuće i vraća se
mrtav nakon susreta sa snagama reda da budu ministarke ili ministri pravde.
Nekog ko veruje u pravdu jer je spoznao nepravdu.

Zamislite kako bi neki migrant
prebijen mačetama u Ruandi, deportovan u Kongo,
zatočen u Libiji...
onaj koji je stigao na Siciliju čamcem
i proveo 18 meseci zatvoren u nekom imigracionom centru očekujući da ga proteraju,
pomislite kako bi bilo kad bi postao ministar inostranih poslova
i otišao da razgovara u ime Italije u Ujedinjene nacije
umesto nekog ambasadora aristokrate.

Bila bi to bolja zemlja.
Sigurno bi to bila drugačija zemlja.
Gramši bi tako uradio!

Ja mislim da i kad bi samo jedan čuvar plaže bio ministar turizma
da bi ova zemlja bila bolja.

Askanio Čelestini

Askanio Čelestini (1972, Rim) italijanski glumac, reditelj i dramski pisac, jedan je od najangažovanijih pozorišnih i filmskih stvaralaca poslednjih godina.

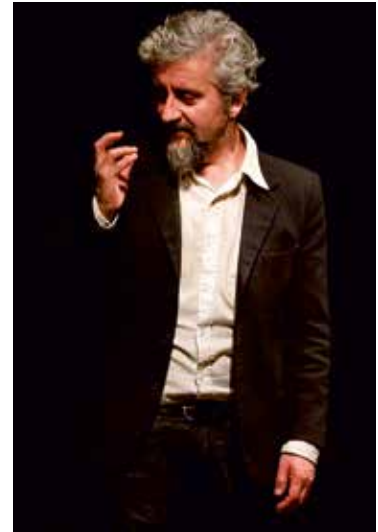
Studirao je antropologiju i književnost, a glumom je počeo da se bavi kasnih devedesetih godina prošlog veka u performansima komedije del arte.

Njegov pozorišni rad pripada oblasti narativnog pozorišta (*teatro di narrazione*) a zalaže se za važnost usmene tradicije, bavi se pripovedanjem italijanskih narodnih bajki modernog vremena, radničkim, ratnim i konzumerističkim.

Autor je brojnih komada (*Cecafumo, Fabricca, Radio Clandestina, Cicoria...*) i reditelj brojnih dokumentarnih i igranih filmova (*La pecora nera, Parole sante...*), kao i prozних dela (*La pecora nera, Pro patria...*).

Komad Obraćanje naciji izvođen je u različitim adaptacijama: u Italiji (*Il discorsi alla nazione*, Teatro Palladium, 2013), u Belgiji (*Discours à la nation*, Festival de Liège et Théâtre National/Bruxelles, 2017), u Češkoj (*Proslov k národu*, Národní divadlo, 2019).

Među brojnim nagradama, osvojio je i nagradu Ubu za 2002. godinu, „za svoju sposobnost da pripoveda o savremenoj istoriji kao da je mit, i obrnuto“.

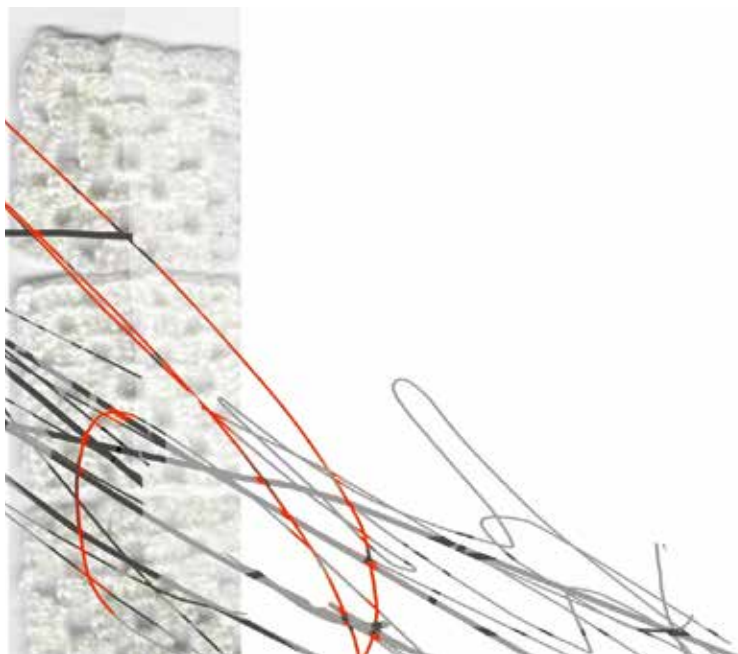

Bojan Đorđev

Bojan Đorđev (Beograd, 1977.) je pozorišni umetnik iz Beograda, obrazovan u polju režije i teorije umetnosti u Beogradu na Fakultetu dramskih umetnosti i Univerzitetu umetnosti, kao i u Amsterdamu na DasArts. Režirao tekstove V. Vulf, E. Gibera, E. Jelinek, Dž. Džojsa, T. Šljivar, G. Ferčeca, I. Sajko i četiri opere, uključujući i *Derišta (Les enfants terribles)* Ž. Koktoa/ F. Glasa. Pored rada u institucionalnim pozorištima, aktivno se bavi i hibridnim umetničkim praksama kroz performans i kolektivna istraživanja. Njegovi radovi su prikazivani u Berlinu, Briselu, Amsterdamu, Njujorku, Šangaju, Beču, Gracu, Cirihu, Zagrebu, Rijeci, Ljubljani... Suosnivač je TkH – Teorija koja hoda (2001-2017), umetničko-teorijske platforme iz Beograda. Sa Majom Mirković i Sinišom Ilićem kokustos srpske izložbe *Radovi na sceni*, na Praškom kvadrijenalu scenskog dizajna i scenskog prostora 2019. Koselektor 31. Memorijala Nadežde Petrović sa Sinišom Ilićem.

Fotografija: Bojana Janić

PRODUKCIJA I TEHNIČKA REALIZACIJA

Organizator opreme / izvođenja predstava: VOJIN BUTKOVIĆ

Pomoćnik direktora pozorišta / Sektor tehnike i informacionih tehnologija: GORAN MIRKOVIĆ

Grafički urednik: MARIJA JEVTIĆ

SCENSKA OPREMA

Krojački radovi: LJILJANA MIJAILOVIĆ, KOSANA VUČKOVIĆ, DRAGAN MARJANOVIĆ

Stolarski radovi: MILAN CVETKOVIĆ

Bravarski radovi: ANDREJA PETROVIĆ

Grafički dizajner: ALEKSANDAR TERZIĆ

Magacioner/ekonom: PETAR VELJKOVIĆ

SCENSKA TEHNIKA

Šef pozornice: VUČE VUČETIĆ

Pomoćnik šefa pozornice: MILOŠ ĆIRIĆ

Cug majstor: ALEKSANDAR ĐURĐIĆ, ZORAN SIMIĆ, TOMISLAV RADOSAVLJEVIĆ

Dekorateri: DRAGAN ĆIROVIĆ, MILOVAN MILOVANOVIĆ, MIŠA MURATOVSKI, LUKA VASILJEVIĆ, MILOŠ ĐORĐEVIĆ, MARKO SUBOTIĆ, UROŠ MARKOVIĆ

Šef transporta: PETAR BOŽANIĆ

Transport: ZORAN JANKOVIĆ, KRISTIJAN PETROVIĆ, KRISTIJAN ISENI

Glavni rekviziter: SAŠA PIVALJEVIĆ

Rekviziteri: MILAN RADOVIĆ, DEJAN STOJILJKOVIĆ, DRAGANA RISTIĆ

Glavni šminker: DUBRAVKA BUŠATLIJA

Šminkerke: JOVANA SIMIĆ, NEVENA PETROVIĆ

Šef garderobe: GROZDANA STANOJEVIĆ

Garderoberi: BRANKO PETROVIĆ, SLOBODANKA PETROVIĆ, MINA MILADINOVIĆ

Rasveta: DRAGAN MASLAREVIĆ, MARKO ĐOKIĆ, DUŠKO KOVAČEVIĆ, MARKO PAVLOVIĆ, IGOR MILENKOVIĆ

Šef zvuka: DRAGAN STEVANOVIĆ – BAGZI

Zvuk: MIROSLAV PETRULJEVIĆ, LIDIJA MIROVIĆ

Video: IGOR DOJNOV, IGOR NIKOLIĆ

Dizajn plakata: Una Mladenović / Dizajn programa: ALEKSANDAR TERZIĆ

Pomoćnik direktora pozorišta / Sektor produkcije i marketinga: JELENA TVRTKOVIĆ

Rukovodilac poslova za odnose sa javnošću i marketing: ANĐA BRSTINA

Službenik za odnose sa javnošću i marketing: BILJANA ŠEGO

Dramaturškinja: JELENA MIJOVIĆ

Dramaturg: DIMITRIJE KOKANOV

Pomoćnik direktora pozorišta / Sektor pravnih i finansijsko računovodskih poslova : BILJANA VULOVIĆ

Pomoćnik direktora pozorišta / Sektoru metničkog ansambla: MAŠA MIHAILOVIĆ

Direktor pozorišta: NOVICA ANTIĆ